

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІІ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневник у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІІ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
Для Галичини 72 кор.
Для України 36 руб.
Для п. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukrainos no Brazil.
Publica-se em Prudentópolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення від стиха. Більші по 20 а всякі оголошення по гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми України до спону
В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

„Учітеся брати мої, думайте“...

Далеко це діялось і не в нас, а за Тихим океаном, в Хінах. В цих самих Хінах, які ми звикли уважати за край назадняцтва і заскурузлости та мертвеччини. А діялось недавно, не перед тисячами літ, а таки минувшого 1920-го року.

Від кількох десятків літ держави світа стали уважати хінський нарід неспосібний до ніякого життя і стали ним ділитися поміж собою як доспілим овочем. А Хінців є много, бо окоо 400, мільонів значить є чим ділитися. І це розграблення хінських земель, (зівсім таке само, як українські вороги розграблють поміж себе українські землі) остаточно відчинило очи народова, і заставило його задуматися над своєю будуччиною, а дальше і подумати над самообороною. А найбільшим ворогом самостійности і самостійного життя Хін показалися Японці і проти них звернулася найбільша нехоть і ненависть цих, що не попали в зневіру а порішили боротися за свою Вітчину до загину.

І в цей спосіб випав минулого року «діточий бунт» в Хінах якого рівні нема в історії цілого світа.

Послухайте як воно сталося.

В Хінах шкільна дівтора, хлопці і дівчата мають свої товариства, де співають пісні і в ці товариства

було способу як усунути зрадників і в цей спосіб ратувати край від запродажі ворогам. І коли старі і досвітні політики і провідники залишили безвиглядну боротьбу і зі скривавленим серцем безсильно опустили руки і зрезигновано вижидали коли Японія зівсім проковтє послідну тинь независимости Хін, шкільна дівтора порішилв сама стати до боротьби за волю Вітччини.

Унія шкільної дівтори тоби вислала до правительства протест і зажадала усунення «трех зрадників народу» як поіменно нап'ятовано трех міністрів. Природно правителство відмовило. Тоді шкільні діти окружили помешкання воіх трех міністрів і стали вижидати догідної хвилини. Вона скоро наспіла. Одного дня побачено, як високі японські урядники, в мундурах і з десятками медалів на грудях війшли до помешкань підозрілих міністрів. Вони всі вже були такі безпечні, що навіть не уважали за відповідне критися зі своєю брудною роботою зраджування Вітччини. І тоді самі діти дрібна шкільна дівтора поміж якою не було старших від 12 літ, кинулася на помешкання зрадників і здемолювали їх до гла. Міністри-зрадники і японські офіцери і урядники, які були в них, втікли в найбільшій острасі перед гнівом дівтори ледви спасли своє життя.

Зівсім природно, могуча Японія наказала сатисфакції і подат

По зложенню цього зобовязання перед собою, діти пішли від купця до купця від чоловіка до чоловіка і стали оповідати, в якій небезпеці находиться Вітччина; взивали до загального бойкоту Японців і японських товарів та до генерального страйку. І купці під напором дівтори послухали. За купцям пішли цехи всяких ремісників. А навіть ватажок найстрашнійшої банди опришків, що нападала в околиці міста, розкиненими по місті повідомленнями заявив, що за час тримання цього політичного страйку іменем своєї банди складає приреченне, не буде ні одної крадежі ні розбою. Страйк в цілих Хінах за приміром Шангаю дійшов до таких розмірів, що навіть публичні дівчата до него прилучилися. Все життя і весь рух в цілій великій республіці завмерли неначе спаралізовані.

І в часі цього бойкоту і страйку бачилося щось задивляючого; малі десять літні дівчатка з найбільше панських родин йшли в найтемніші закутини міст і виголошували патріотичні промови. Мужі і жінки, все що жило окружували дитину і з запертим відлихом слухали, як оповідало, яка велика небезпека грозить Вітччині зі сторони ненаситної Японії. І коли дитина взивала присутних до присяги, не купити більше найменшого куєника товару з Японії взивала до бойкоту Японії

чений а шкільна дівтора вернула назад до науки, говорячи:

»Ми шкільні діти це надія і будуччина вітччини. Від нас нашого поведення зависить її будуччина. А що без науки і просвіти всякий народ є бідний і засуджений на найгіршу неволю, тому ми вертаємо назад до студій, щоб надігнати цю страту, яку понесли через організованне бойкоту і страйку«.

»Нині, хоть Хіни є ще слабосилі помимо своїх 400 мільонів населення і хоть все ще чужинці їм приказують однак патріоти з повною вірою глядять в будуччину. За яких 10 літ все зміниться — коли нинішня шкільна дівтора стане спілими муштинами і жінками.

»Учітеся, брати мої думайте«...

Коли нинішнє наше покоління не дописало зівсім і ми ще нині не можемо гордитися вільною Вітччиною не спускаймо в низ прапора і не тратьмо надії. Росте молоде покоління і рветься до науки, розпорошене по чужині. Всіми силами помагаймо цій надії і будуччині Вітччини« а таке само і наша Вітччина за 10 літ буде вільна і незалежна.

А проти зрадників і Юдів на родних воюймо погордою і бойкотом. Лях, Москаль і большевик це три наші найбільші вороги. Це тосає, що згаданих трех зрадників міністрів і японських чиновників в Хінах. І коли нема

дальше і подумати над самобороною. А найбільшим ворогом самостійності і самостійного життя Хін показалися Японці і проти них звернулася найбільша нехоть і ненависть цих, що не попали в зневіру а порішили боротися за свою Вітчину до загиби.

І в цей спосіб випав минулого року «діточий бунт» в Хінах якого рівні нема в історії цілого світа.

Послухайте як воно сталося.

В Хінах шкільна дівтора, хлопці і дівчата мають свої товариства, так сказати унії; і в ці товариства є зорганізована дівтора всіх міст і сіл хінської республіки; товариства остають зі собою в постійній злучі.

Було загально відомим, що трех найвпливовіших міністрів Хін зістали підплачені японським урядом і в цей спосіб Японія дістала цілковитий вплив над хінським правительством і поводи́ла ся в Аїнах неначе в завойованім краю. Не помогли ніякі протести ні зазиви хінських патріотів і не

мешкань підозрілих міністрів. Вони всі вже були такі безпечні, що навіть не уважали за відповідне критися зі своєю брудною роботою зраджування Вітчизни. І тоді самі діти дрібна шкільна дівтора поміж якою не було старших від 12 літ, кинулася на помешкання зрадників і здемолювали їх до тла. Міністри-зрадники і японські офіцери і урядники, які були в них, втікли в найбільшим острасі перед гнівом дівтори ледви спасли своє життя.

Зівсім природно, могуча Японія зажадала сатисфакції і податливе хінське правительство арештувало поверх 300, які брали найдіяльнішу участь в нападі і запроторило їх в тюрму.

На вість про це в місті Шангаї зібралося на болоню около 20.000 шкільної дівтори зі всіх шкіл і там зобовязалися не вертати так довго до науки, як довго їх товариші оставати муть в вязниці і як довго правительство не нажене всіх трех зрадників-міністрів.

І в часі цього бойкоту і страйку бачилося щось задивляючого; малі десять літні дівчатка з найбільше панських родин йшли в найтемніщі закутини міст і виголошували патріотичні промови. Мужі і жінки, все що жило окружували дитину і в запертим віддихом слухали, як оповідало, яка велика небезпека грозить Вітчизні зі сторони ненаситної Японії. І коли дитина взивала присутних до присяги, не купити більше найменшого кусника товару з Японії взивала до бойкоту Японців на кождім кроці, всі йшли записувати свої імена на звозах жовтого паперу; а коли підписалися, папір ва площі палено а синій дим смугою піднімався до неба; в цей спосіб складано присягу, яку ніякий Хінець не поваживбися ніколи зломити.

І правительство мусіло уступити. Всіх трех міністрів не тільки усунено, але і виточено їм процес за зраду. А коли це сталося, страйк оголошено за скін-

чиною не спускаймо в нині прапора і не тратьмо надії. Росте молоде покоління і рветься до науки, розпорошене по чужині. Всіми силами помагаймо цій надії і будуччині Вітчизни» а таксамо і наша Вітчизна за 10 літ буде вільна і незалежна.

А проти зрадників і Юдів народних воюймо погордою і бойкотом. Лях, Москаль і большевик це три наші найбільші вороги. Це тосаме, що згаданих трех зрадників міністрів і японських чиновників в Хінах. І коли нема в нас інших сил до викинення з поміж себе юдів запродавців — вживаймо бойкоту.

«Учітеся брати мої думайте...
„Америка“»

ПОДІЇ НА УКРАЇНІ.

Як повстанці розправляються з большевиками.

УПС. повідомляє: „Газета Вечорна приносить нам таке повідомлен-

В. Злотополець.

Син України.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

(Дальше).

Щоб пересвідчитись, оскільки любить дикун свою батьківщину й чи може кинути коли його, свого порятковника, Микола запитав Індіянина:

— «Скажи мені, Чінкадавіне, чи хотів би ти жити он там де твої земляки?»

— «Так, ох так!» скрикнув Індіянин і очі йому засвітилися радісним блиском.

— «А мясо людське їв би ти знову чи ні?»

Чінкадавін заперечив головою.

— «Я вчив би своїх їсти мясо звірів та біле молоко, не людина.»

Микола зрозумів, що він хоче сказати

— «А як-би тебе самого пожерли? — вони ж їдять людське мясо?» питає далі дикуна

— «Авжеж їдять та мясо битий во-
рог.»

— «А вмів би ти зробити човна?»

Чінкадавін скрикнув головою.

— «Так збудуй собі човна й вертай до них?» — сказав Микола й побачив, як джура зріднувся й сумовито глянув на порятковника.

— «Ну що ж тобі, друже? чого так посумнів?»

— «Сумний, бо каціке мій недобрий на мене... Хоче мене там! там!» і почав показувати руками в сторону островів.

— «Таж ти казав, що хочеш туди вернутися.»

— «Авжеж Чінкадавін хоче, та Чінкадавін хоче, щоб і з ним каціке там!» І Микола зрозумів, що дикун хоче разом із ним пливати до свого острова.

Щоб випробувати наскрізь Індіянина, Микола сказав: «Мене малиб там за во-
рога, забили б і з'їли. Тому їдь сам, а я лишуся тут!»

Коли він це сказав, Чінкадавін вихопив зза пояса в Миколи сокиру, вклав йому в руки й підставив під вістря свою голову.

— «Що ти робиш?» спитав здивований Микола.

— «Забий мене каціке! Не хочу жити, як ти мене там без каціке!» складає слова дикуна.

Микола зрозумів усе. І шкода стало козакові свого джуру, коли той із словами кинувся йому до ніг і почав їх цілувати. Підняв Індіянина з землі, обійняв його й став гладити як малу дитину, заспокоюючи ласкавими словами.

— «Не плач! не плач, любий Чінкадавіне! І мені не хочеться розлучатися з тобою, бо звик до тебе як до рідного

брата. Я хотів тебе тільки випробувати, чи й ти мене так любиш, як я тебе!»

І весело було Миколі на душі, коли пересвідчився, що має друга, який воліє вмерти, як із ним ним розлучитися. А що серед розмови довідався, що Чінкадавін уміє робити човен, запровадив його на місце, де вже від кількох літ працював рад збудуванням судна. Тут Микола показав Індіянину колоду видовбану більш як до половини й на пальцях полічив, скільки вже літ над оцим мучиться.

Чінкадавін лише покивав головою від здивування і засміявся. І на превелику радість Микола довідався, що Індіяне роблять човни далеко швидше й без великого труду, а саме: випалюють стовбура огнем. І в уяві Микола бачив своє судно вже готовим. Бачив, як спуска його на море й пливе туди, де живуть не людоїди, а народ хрещений, його любий, рідний народ! І як билось йому серце на цю згадку, як соколом легіли туди тужливі думки! Глибоко зворушений він тихо повторював:

— «Україно-нене! Невжеж я тебе побачу? Але коли?... коли?»... і сльози текли йому з очей.

А Чінкадавін дивився розчулений на пана, зрозумівши його своїм серцем.

— «Отже завтра до діла!» вимовив нарешті Микола до свого джури. «Завтра!

завтра! А за днів кілька всімхнені ся може воля!»

Та не все так складається, як гадається! — Другого дня почалася слота.

З досвіду Микола знав, що два рази на рік, підчас рівнодення, небо затягалося сірими хмарами. А під зливним, безупинним дощем, який падав цілих два місяці, а нерас і довше, не можна було й думати робити щось на дворі. Не було ради! — Мрію про човен треба було залишити аж до часу, поки знову всімхнені ся небо голубим блакитом: ждати треба було весни...

Та тепера довгими осінними вечорами не мучила нашого пустельника нульга, як за попередніх літ. У печері весело готів огонь. І самотність не пригнічувала Миколу, бо ж мав щирого друга, з яким міг тепера проводити весело й безжурно довгі-довгі осінні вечори.

І радів мов мала дитина наш козак, бачучи, що палахкотить огонь, що коло каганця попліч сидить Чінкадавін, розважаючи його розмовою. І вечорі колишніх літ, коли сидів він сам одним-однісінький, без світла, теплої страви, без слова розради — здались йому тепера такими далекими-далекими!

Між иншим, щоб не забути англійської мови, почав Микола вчити Чінкадавіна не тільки по українському, але ж одночасно й по англійському.

ня про повстання на Україні: В південній області Поділля, а само в повітах Ямпіль, Ольгопіль, Брацлав вибухло велике повстання. Дванайцята совітська дивізія, що стоїть в тім окрузі цілковито знищена; тільки 250 людей вратувалося втечею. Большевики кинули сюди найперше 16-а опісля взятю з румунського фронту 60 дивізію. Їх доля була незавидна. На залізній дорожній стації Бар біля Жмеринки повстанці вибили до ноги штаб 60 дивізії разом з генералом Кручковським і це викликало страшне вражіння серед військ. Ціла дивізія кинулася на втікача щоби як найскорше видістатися з українського пекла.

Українські повстанці уживають зовсім нової системи в боротьбі з большевиками. Вони виминають оскільки се можливо боротьбу в полі, а за те уладжують формальні полювання на поодиноких командантів і їх штаби. Вони переловивши їх вирізують їх до ноги і в цей спосіб викликають паніку між забобонними красноармейцями так що цілі полки самі собою розв'язуються.

Большевики знищили українські кооперативи.

УПС. повідомляє зі Львова: Українські кооперативи, що становили кріпку основу економічної організації на Україні заумерли. В хвили найвищого розцвіту большевики припинили їх діяльність. Могутчі центри кооператив „Дніпросоюз“ „Централ“, „Україн-банк“ і т. д. знищено большевиками, як „дрібно-буржуазні“ інституції.

На місце старих кооператив большевики оснували нові; державні, позбавлені всякої приватної ініціативи кооперативи. Ці нові кооперативи, є на ділі роздільниками організаційними і збірними точками для реквірованих у населення продуктів, цілу Україну большевики поділили на кооперативні округи, на чолі котрих стоять „губерніяльні союзи“ ці останні підпорядковані „Всеукраїнській Спільці“ котра творить частину, московського кооперативного центру.

Доріжня у Львові

їсти ярину, фасолю, крупи і т. д. тож зростають та дорожють ціни цих середників.

Таку комедію „поправи апровізації“ після урядового молебня 40 параграфів переживає Львів.

На торгах платиться за кільо бульби 14 марок, за бураки 13—15 марок, за петрушку 12—14 марок, за квашену капусту 30 марок, за кільо яблук 80—100 марок, за головку каляріпи 12 марок, за головку келю 18—20 марок, за кусок хрону 4—5 марок, за „в'язаночку“ молодої редьки 40—50 марок, за одно яйце 7—8 марок, за літру молока 35—36 марок, за кільо масла 500—550 марок, за кільо сира 150—180 марок.

Мука підскочила страшно в ціні. За кільо „білої“ муки плачено 150—160 марок, за кукурудзянку 50—60 марок.

Підскочили в цінах немало і крупи, фасоля, та горох. І так за гречані крупи треба було по 90 марок платити і то звичайно за літру, за пшоняні крупи 70—75 марок, за риж 100—110 марок, за волоський макаран 320 марок за кільо, за літру фасолі 70 марок за горох 60—70 марок.

Цукор став доступним хіба для щасливців. Кільо жовтого цукру (кінської моляси) коштувало 280—300 марок, білий цукор плачено по 320—400 марок за кільо.

Хліб білий коштував 140—160 марок за 1 кг. бохонець, чорний 80—90 марок, „булочка“ о 2 і пів дека 6—7 марок, більша 15—20 марок, а „кайзерки“ і рогальки по 25 маречек.

Ціна пів літри пива підскочила з 11 марок на 15 марок.

М'ясо, ковбаси, дичина і дріб це йшло в цінах приступних хіба для паскарів та воєних щасливців.

Харчова катастрофа в Польщі.

Харчова криза Польщі росте далі. Справа харчування від давна дуже заострена і зовсім не упорядкована і з часом привела до надзвичайної спекуляції і до казочних цін на продукти.

Новий міністер харчування Гроздцький прийняв цілий ряд рішучих

дозволу торгівлі харчовими продуктами. Всі міри викликали голосне обурення. Польський союз купців вимагає звільнення комерсантів, заарештованих кілька днів назад за порушення приписів про торгівлю харчами.

Свіжі погроми Жидів.

Директор жидівського ратункового комітету доносить з Ревалю, що в округах Гомель, Річиця і Мозир місцева людність урядила погромом Жидів підчас, котрого вимордувано тисячі осіб. Різня була така страшна, що в одній місцевості заселеній переважно Жидами вирізано навіть женщин і дітей, і осталося заледво двоє немовлят. В околицях Гомеля, Річиці і Мозира шириться бандитизм і ніхто не є певний свого життя. Ці околиці остали при большевиках, але ці є безсильні, бо все населення зовсім їх не слухає.

Поляки б'ють Жидів.

Жидівські часописі подають, що на 1. мая підчас демонстраційного походу в Варшаві прийшло до бійки між польською поліцією і жидівськими демонстрантами, в якій поранено 500 осіб. Поліція обвинює Жидів за поширювання протидержавної пропаганди.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ НА БУКОВИНІ.

Черновецький „Форвертс“ доносить, що румунські влади закрили усі українські часописі, що виходили в Чернівцях, а саме: орган соціяльних демократів „Робітник“, орган українських учителів „Камінярі“ і безпартійний часопис „Громада“.

ГЕН. ТАРНАВСЬКИЙ ВЕРНУВ З ПОЛОНУ.

Командант Української Галицької Армії повернув дня 22. марта з польського полону до Золочева. Оваційно витала його золочівська громада на „Бесіді“. Як доносять, генерал вернув з полону повний віри і сили духа, єдино де-що перетомлений довгою неволею.

ПОВСТАНЦІ РОЗБИЛИ БОЛЬ-

ЧЕРВОНА АРМІЯ РОЗБИГАЄТЬСЯ.

УПС. повідомляє: „Укроста“ в Кам'янці Подільського повідомляє що на протязі місяців січня і лютого ц. р. в київській губернії зловлено 7756 дезертерів, котрі брали участь в повстанчому руху.

З КРАЇНИ СЛЬОЗ І ГОРЯ.

УПС. повідомляє: У Східній Галичині почалися нові арештування. Арештовано між іншими др. Боцюркова, адвоката з Бучача. Арештують навіть за участь в шевченківських вечерниціях; учителів Українців польські шкільні влади переносять не тільки до західної Галичини, але навіть до польського королівства і Познаніцини.

Ленін проголошує комунізм банкрутом.

Як доносить наспівша впрост з Москви телеграма, Николай Ленін проголосив комунізм цілковитим банкрутом і невдачею і зажадав від уряду Всеросійського Центрального Комітету їх згоди для неограниченого повороту капіталізму і покликання поновно в Росії конституційних демократів і представників інших партій в цілі відбудови краю.

Телеграма сповіщає, що Ленін предложив слідуєче письменне предложення:

„З огляду на це, що в практичнім переведенню комунізм показався цілковитою невдачею, тому в цілі захоронення ідеї комунізму на будуче і найдення без надто великих змін політики дороги із цієї пропасти, в яку комунізм зіпхнув край постановлюється, що мусть бути признана неограничена свобода капіталізму та, що представники конституційних демократів і інших партій „реальної політики“ мають бути покликані наново до підняття праці над відбудовою краю.

Телеграма признає, що предложення Леніна викликало шалене розчарованне однак не говорить ніщо про це, чи його прийнято.

Німецький генерал

хоче йти спільно з ан-

но-буржуазні" інституції.
На місце старих кооператив большевики оснували нові; державні, позбавлені всякої приватної ініціативи кооперативи. Ці нові кооперативи, є на ділі роздільниками організаційними і збірними точками для реквірованих у населення продуктів, цілу Україну большевики поділили на кооперативні округи, на чолі котрих стоять „губерніяльні союзи“ ці останні підпорядковані „Всеукраїнській Спільці“ котра творить частину, московського кооперативного центру.

Доріжня у Львові

„Вперед“ пите:
Львів, як і інші міста в Галичині, відмовляють тепер молебн 40 параграфової урядової апровізації, яка полягає на тому, що м'ясо може дістати тільки паскар, а звичайний смертний чоловік мусить вдоволитися яриною, крупами, фасолею і т. д. Наслідком цього подвійна доріжня. Не можна продавати м'яса, отже тихцем береться більші ціни за нього, треба

Ціна тв згр...
з 11 марок на 15 марок.
М'ясо, ковбаси, дичина і дріб це йшло в цінах приступних хіба для паскарів та воєних щасливців.

Харчова катастрофа в Польщі.

Харчова криза Польщі росте далі. Справа харчування від давна дуже заострена і зовсім не упорядкована і з часом привела до надзвичайної спекуляції і до казочних цін на продукти.

Новий міністер харчування Гроздцький прийняв цілий ряд рішучих мір для борби з харчовим кризисом. Конфісковано цілий ряд підприємств і арештовано багато відомих купців. Введено два м'ясопустних дні в тиждень: Заборонено продавати шинку і сир, обмежено торг молоком, цукром привозними консервами, закусками і вином: Ресторациям наказано обмежити до мініма число страв. Хліб мусить випікатися після приписаного взірця. Разом з тим міністер вимагає від державної харчової ради

орган українських учителів „Каме-
нярі“ і безпартійний часопис „Громада“.

ГЕН. ТАРНАВСЬКИЙ ВЕРНУВ З ПОЛОНУ.

Командант Української Галицької Армії повернув дня 22. марта з польського полону до Золочева. Оваційно витала його золочівська громада на „Бесіді“. Як доносять, генерал вернув з полону повний віри і сили духа, єдино де-що перетомлений довгою неволею.

ПОВСТАНЦІ РОЗБИЛИ БОЛЬШЕВИЦЬКУ ДИВІЗИЮ.

УПС. повідомляє: „Українська Трибуна“ повідомляє дня 10 мая: В області Липівця, київської губернії українські повстанці під командою отамана Лиха розбили 25 совітську дивізію, вислану сюди з Бердичева. Ся дивізія складалася з трох полків піхоти і одного полку кавалерії. Рештки розбитої дивізії подалися в панічному страху до Казятина, де її приділено до 222 червоного полку піхоти.

хнув край постановлюється, що мусить бути признана неограничена свобода капіталізму та, що представники конституційних демократів і иньших партій „реальної політики“ мають бути покликані наново до підняття праці над відбудовою краю.

Телеграма признає, що пропозиція Леніна викликало шалене розчарування однак не говорить ніщо про це, чи його прийнято.

Німецький генерал хоче йти спільно з антантою.

Ми мешканці Горішного Шлеска оборонюємо своє життя і свої дома. Ми не є бунтівниками і вхопили за оружжя тільки в тій ціли, щоб оборонити плебісцитові права антанти яка показала сама неспосібна приневолити до їх переведення.

Таку заяву перед американськими кореспондентами зложив генерал Гофер командант німецьких

Взагалі Чінкадавін учив свого пана всього, що могло йому здатися, а Микола знову Індіаніна вчив таких річей, про які не знали дикуни.

(Далі буде).

Дописи.

ДОБОРОЛАСЬ УКРАЇНА ДО САМОГО КРАЮ...

(Конець.)

П. Куц любить називатися ідеалістом а то ще й вічним і часто прирівнюєся до Шевченка, то навіть до Христа. Про Христа лучше щоб п. Куц і не згадував, бо йому з тим не до лица, а про свій „ідеалізм“ не потребує також много говорити, бо ми добре самі бачимо. Коли б п. Куц справді бажав нашому народови науки, просвіти, так він повинен ще тішитися і пособляти школам, які закладаються і без нього. Тимчасом ми бачимо у него скажену лют, як бачить, що „школа“ захопила нарід до заложення до школи.

Таку лют виявив п. Куц супроти шкіл на Маллет, Дорізоні, Вера Івараві і иньших, і ми бачимо, що слиби се було в його силі, він знищив би всі наші школи, які не визнають над собою його канчука. До своєї ненайкращої роботи загадав п. Куц ужити синів таки нашо-

го українсько-католицького народу. Дав їм яке таке підготовлення і обсаджує ними посади при школах по лініях; а щоб якому не хотілось на власну руку вийти в умову з людьми то п. Куц перекидує ними з місця на місце. Та і хлопці ті прийшли до голови по розум, що се їм зовсім не робить великої чести гнутися під деспотизмом п. Куца, коли вони своєю працею в чесний і спокійний спосіб можуть заробити на житте. Так і гарно кажуть оден по другім до п. Куца: „бувайте здорові!“ Ясно, що така чорна не вдячність учнів не тішить п. Куца і він жалує, що вчив їх, а нині вони „в свою дутку грають.“

П. Куц хочачи показатися ідейним і високо-гуманним робить „конкуренцію“ нам священикам та заводить тверезість — каже учням своїм підписуватися на цілковиту тверезість. Як се однак виглядає в практиці, найкраще представляє школа на 10-ім вісиналі. Вона стала розсадником піяньства і розпусти серед молодіжи. Мало не що неділі справляють самі хлопці „баль“ — а бочка з горівкою за стіною. Если коли покажеться який старший господар, так йому голову розбивши покажуть дорогу до дому. Може п. Куц і не знає про сі героїства?

П. Куц розбив збори церковні, які я відбував на другім вісиналі під церквою, де мало прийти до згоди і єдності. Зне-

важаючи тутешніх католицьких єпископів, своїм безнастанним балакаканем довів до того, що я мусів збори перервати. Чи зробив він тим народови добро, про се сам нарід вже тепер знає, а ще лучше спізнає пізнійше.

Каже п. Куц, що если церков буде записана на мітру єпископську, то впаде школа, кооператива, бібліотека і устане там все громадське життя. Я зовсім не жадав запису школи чи кооперативи чи бібліотеки, а я о тім є рішучо переконаний, що запис церкви не лиш школу, кооперативу і пр. не знищив би, а противно він скріпив би їх сильно. Одно було б від того часу інакше — а се: в церкві був би порядок, житте релігійно-католицьке взросло б — а пани в роді п. Куца не могли б втікати свого носа до справ не своїх: справ церкви католицької. І п. Куц не міг би вже в тім місци справі Божій киринити, а се-го власне він боявся! От чому він розбив збори церковні.

В цілій тій справі народ наш український захищується досить красно, себто з резервом, а навіть в декотрих случаях рішучо запротестував проти його зарядження, що б викинути зі школи образ Христа та щоб науку в школі зачинати і кінчити без молитви. Тим дав наш нарід доказ своєї зрілості, та що знає

оборонити своїх святощів перед насильним загарбанем їх.

Я є певний, що п. Куц у своїй „ідейній“ роботі піде дальше, тому нехай знає, що натрафить сильний упір зі сторони нас католицьких, українських священиків і всього українсько-католицького народа.

У нас тут поки-що нема еще насильного пановання, як се діялось і діється в Росії.

При сій нагоді звертаю увагу української єспільности на житте наших Українців в Канаді. І там найшлись „ідейні“ пани з великої України в роді Сліпчека, Свистуна, Гикавого і др. що з вірою нашого народа правдиві оргії виробляють. Для інформації та науки дораджую всім передилати тиє собі часопис „Канадійський Українець“, сю газету п. Куц назвав „архикатолицькою“. Супроти п. Куца хочу бути „чоловіком, що не гнівається“. Слова мої дописі ідуть не з ненависти до нього, а з правдивої любові до мого українського народа і до нього самого. І я на закінчене посмію відізватися до нього словами Господа Ісуса: „Савле, Савле чого мене гониш! Трудно тобі проти рожна перти!“ (Діянія 9, 5).

о. Омелян Янаневич.

відділів, знаних під іменем „Самоохорона“. Він є власне організатором цих відділів. І він з натиском заявив, що його відділи борються на Шлеску в обороні самих себе, своїх родин і свого майна, під час коли польські банди під командуванням Корфанто ломлять на кождім кроці версальський договір.

Він оповідав події, які збулися перед самим плебісцитом. Вельми гіркими словами обжаловував Французів, які вельми остро переводили розоруження Німців, але рівночасно спокійно дивилися як Поляки на їх таки очах зброїлися: і через це остаточно дійшло до такого, що Поляки показали о много сильніші від війська антанти на Шлеску, і тепер польські банди стають для краю тим більше важкі і небезпечні, що в них нема ніякої дисципліни і поширився большевизм.

І він висказав надію, що антанти не буде вдаватися в ніякі переговори з польськими бандами, але поступить з ними, так як вони на це заслужили.

Польське міністерство валиться.

Польське міністерство по причині що воно не має сил наситити польської нахабности в справі Горішнього Шлеска, захиталося; прем'єр Вітос вніс резигнацію. Цю резигнацію не прийнято і як говорять, Пілсудскі має вговорити Вітоса, щоб дальше остався при кермі держави.

Таксамо і преса взиває Вітоса і уступившого міністра закордонних справ Сапегу, відкликати свої резигнації.

По причині непевного положення вартість польської марки посліdnими днями стала дальше летіти стрім голов в долину і при кінці мая оден американський долар вартував 1000 польських марок.

Ляхи бояться за міста Сх. Галичини.

В днях 9, 10 і 11 цвітня ц. р. Польські і Німецькі Польщі від-

допоможе до скорішого поладнання порозуміння поміж Англією і турецькими націоналістами. Турецькі власти однак його поставили перед суд, що він є головою заговору, який має на цілі повалення теперішнього турецького правительства.

Найновіші вісти.

Франція розпускає резервістів з року 1919 домів.

В Англії штрайк робітників триває дальше, тому і страти великі.

Ірландці держаться засади, „боріться, а поборете“, тому і ведуть завзяту борбу. До борби стають вже жінки і дітвора.

Італія переживає страшну кризу економічну.

Ватикан роздав велику суму грошеву від кінця 1918 року до 1920 для дітей Європи, бо 15 мільонів, 292 тисяч лір.

Папа римський іменував Митрополита А. Шептицького візитатором Підкарпатської України.

„Батьківщина“ доносить, що Папа Римський впровадив тепер назву „грецько-український“ обряд замість дотеперішнього „греко-католицький“.

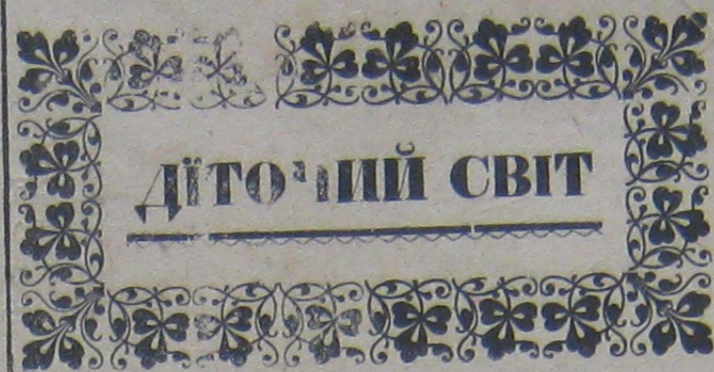
З Бразилії.

Пишуть часописи, що слабкість т. зв. „гріппа“ знова появилася, щоби знова не одну жертву за собою взяти. Хоч вона не панує в таких розмірах, як минулих років, всеж таки треба матись на остророжності. Передовсім треба стеречись, щоб не перестудись та не перемокнути.

Вже писалось, що деякі гроші мали бути стягнені, однак тому що се в Бразилії, продовжено се стягане аж до 31. грудня с. р.

В Рію помер дня 24. м. м. славний бразилійський поет Павльо Баррето.

В стані Параїба розпаношуєсь тифус. Вже не один скінчив на сю слабкість своє життя.

ДІТОЧИЙ СВІТ

ПРИГОДИ МАЛОГО ПЕТРИКА.

(Дальше).

— »Дитино«, повів старець, »ростина, що о неї просиш, є дуже рідка, але звершена чеснота ще рідша. Та здаєсь мені що она є в твоїм серці, коли покладаєш надію на милосердя Боже і любиш свою рідню. Правда, ти не добре зробив, щось вийшов з замку, не сказавши о тім нікому, сталося; але пам'ятай раз на все, що росторопність дуже потрібна в життю: чоловік без розторопности подібний до сліпого: она є оком розуму, що наперед дивиться на дорогу, заки на ню вступить. Розумієш... А певно тяжко приходилось тобі йти самими вертепами; бачу еңце-сь здиханий. Ходи, відпичнеш а потому пообідаємо; що Бог дав.«

VII.

Петрик пішов за пустельником до его хатини. Сказав бись — пуста була. Голі, камінні стінни. На одній образ Божої Матері і хрест, на другій якась личана торба, по середині камінна плита на підмурованю то стіл, в куті також як би примурок який встелений мохом то ліжко. Додай ще до того камінний збанок, що стояв на столі повен води і велику книгу писану старосьвітским писемом, то все, що було в хаті.

Бідно, аж сумно, правда, але господар тої хати виглядав такий радий, вдоволенний та веселий, неначе б жив серед богатств. Петрикови, хоч малому ще, стало якоесь дивно, як можна так бідно жити і ще бути веселому. Запримітив се старець і каже.

Сину, тобі знать дивно, що так далеко від людий в такій пустелі можна жити весело. Запам'ятай собі се раз на завше, що не люди, не достатки, не розкоші дають чоловікови щастя, вдоволення і спокій, а чиста совість. Май серце чисте, невинне, будь в єдности з Богом а в самім найгіршій нещастю будеш щаслив. Петрик слухав уважно слів сего Божого старця, як ще нічий ніколи. Чув, що в них чиста правда і всім серцем так бажав-бажав собі зістати на завсїгди не-

„Українська я дитина“!

(Оповідання з життя в Галичині).

(Продовження).

— А це булоб справді гарно. Я готов!

— І я, і я, і я! І я теж! закричали хлопці.

Степанко пристанув.

— Тож слухайте! Я говоритиму, а ви затамлюйте собі!

І рівним, дзвінким голосом почав говорити:

Українська я дитина,
Українці батько і ненька,
Вітчина моя Україна,
Над все мені дорогенька!
Золотий тризуб в синім полі
Се мое народне знамя,
Боронить народу волі,
Під ним буде мое рамя!

Хлопці повтаряли за Степанком слово за словом і небаром уже всі знали Степанків вірш на память.

Увійшли в школу. Тут іще повтаряли Степанків вірш на голос. Почули його другі діти й ускорі трохи не всі в класі знали його.

Задзвонив дзвінок на знак, що година почалася.

Зараз за дзвінком вбіг до класи вчителів Казік і сів на своє місце в першій лавці.

По хвилі вийшов і вчитель.

По молитві вчитель звернувся до класу й сказав:

— Ну, тепер пересвідчимося, як ви навчилися завданій віршиць.

— Казік, звернувся він до свого сина — скажи ти!

Казік підвівся й почав говорити плавно й палко:

Kto ty jestes?
Polak maly.
Jaki znak twój?
Orzel bialy...

Коли він скінчив, вчитель глянув по класі. Зір його спинився на Степанкові. По його очах пізнав він, що Степанко хоче говорити й закликав:

— Степан Горішний скаже нам!

Степанко підвівся, поглянув по товаришах, що цікавим зором усі гляділи на него, усміхнувся до них і рівним і певним голосом почав:

Українська я дитина,
Українці батько і ненька,
Вітчина моя Україна,
Над все мені дорогенька!
Золотий тризуб в синім полі
Се мое народне знамя,
Боронить народу волі,
Під ним буде мое рамя!

Таксамо і преса взиває Вітоса і уступившого міністра закордонних справ Сапегу, відкликати свої ре-зигнації.

По причині непевного положен-ня вартість польської марки послі-дними днями стала даліше летіти стрім голов в долину і при кінці мая оден американський доляр варту-вав 1000 польських марок.

Дяхи бояться за міста Сх. Галичини.

В днях 9, 10 і 11 цвітня ц. р. в Познані, в Німецькій Польщі від-бувся з'їзд делегатів міст Польщі, в якому взяли участь представни-ки мійських рад і магістратів.

На з'їзді обговорювано справу виборчої ре-форми і ординації до мійських рад. Варшавська соціалістична газета „Робітник“ доносить, що при об-говорюванню виборчої ординації мимо того, що референти правичі і лівиці заявили за 5-прикметни-ковим виборчим правом, — то де-легати Львова виступили з внеском введення курій і поділу міст на виборчі округи, мотивуючи це в такий спосіб, що в противному ра-зі Українці й Жиди будуть мати більшість в мійських радах Східної Галичини.

Цим ствердили виразно, каже „Робітник“, що Поляки в містах Східної Галичини мають меншість та в імя цього зажадали для себе таких привілеїв, які дозволялиби їм осягнути більшість в мійських ра-дах і магістратах. З другої сторони чулося, що при помочі цього стра-шака хотять вони оборонити тепе-рішний реакційний характер мій-ських рад в Сх. Галичині.

Англія і Франція дадуть поміч Греції.

З огляду на це, що націоналі-стичне турецьке правительство ост-ає під переможним впливом Мос-кви, політика цілого Недалекого Сходу попала опять в хаос і оди-ноким способом виходу являється поданне Греції помочі зі сторони Англії і Франції.

Кріза зістала викликана розстрі-ляннем в Ангорі Мустафи Сахіра. Його вислано до Ангори англійсь-ким правительством в надії, що він

в яких розмірах, як минувших ро-ків, всеж таки треба матись на ос-торожности. Передовсім треба сте-речись, щоб не перестудись та не перемокнути.

Вже писалось, що деякі гроші мали бути стягнені, однак тому що се в Бразилії, продовжено се стягане аж до 31. грудня с. р.

В Рію помер дня 24. м. м. слав-ний бразилійський поет Павльо Ба-ррето.

В стані Параїба розпаношуєть тифус. Вже не один скінчив на сю слабість своє життє.

В Аргентині позамикано всі шко-ли, щоби запобічи поширюваню-ся „гріпи“.

В Редакції „Праці“ мож набути майже всі книжки видання жовків-ського.

Жертви на українські сироти в Галичині.

А. Шквиря 2\$, А. Вивюрка 1\$, муж з Б. Гранде 36\$200, Ст. Клемпус 1\$, мужч. з Мандурі 11\$500, круж. нев. з Домінго Рібас 2\$, круж. нев. з Дезем-бро 8\$500, круж. нев. з В. Машадо 11\$500, мужч. з Бара Гранде 7\$500, муж. з Кандідо Абреу 19\$, М. Головатий 1\$, О. Ланчак 1\$300, І. Вітровий 1\$, Н. Бойко 5\$, збірка з Конзуль Поль 23\$, Й. Мрочко 5\$, Н. Свинар 6\$, Ст. Кра-совський 50\$, І. Ковалик 1\$, Ст. Федусь 3\$, М. Мельник 3\$, Н. Н. 1\$, Т. Си-дорко 1\$, круж. муц. з Едвардо Шавес 27\$, Н. Н. 600 р., Я. Гулька 1\$, І. Кубринович 2\$, Ю. Банах 2\$, Гр. Колец-кий 1\$, К. Добровольський 1\$, Ст. Кле-мпус 1\$, І. Залуцький 500, П. Булка 200, І. Герера 500, М. Булка 400, К. Зазуля 10\$, Н. Зазуля 200, Тр. Лю-біна 6\$, Я. Нагірний 1\$, С. Коцюру-ба 1\$.

Расом 256\$200
З попереднього 1:128\$900
Загальна сума 1:385\$100

Де в Максим і Ксєня Чепіль? Іван Михайло і Марія їх діти? Походять з се-ла Вербова пов. Бережани. Пошукує їх Анна Чепіль замешкуюча в Америці. Звернутися треба на адресу:

Basilio Sloboda, Jangada, via União da Victoria, Sta. Catharina — Brazil. або: Anna Shepil, 6 Awdrey, Pro-videnc R. I., North Amerika.

лений та веселий, неначе-б жив серед богатств. Петрикови, хоч малому ще, ста-ло якось дивно, як можна так бідно жи-і ще бути веселому. Запримітив се ста-рець і каже.

Сину, тобі знать дивно, що так далеко від людей в такій пустелі можна жити весело. Запам'ятай собі се раз на завше, що не люди, не достатки, не розкоші дають чоловікови щастє, вдоволенє і спо-кій, а чиста совість. Май серце чисте, невинне, будь в єдности з Богом а в самім найгіршій нещастю будеш щаслив. Петрик слухав уважно слів сего Божого старця, як ще нічиїх ніколи. Чув, що в них чиста правда і всім серцем так бажав-бажав собі зістати на завсїгди не-винним добрим, що чорні его очка аж зайшли слезою.

— »Добре дитино,« сказав знов пус-тельник, побачив в Петрикових очах слези, »сїдай тай пообїдаємо, що Бог дав,« і положив на стіл троха виногра-ду тай хліба.

— Петрик заїдав, як би не знати які приємаки. Був голоден і струджений. По обїді подякувавши. Г. Богу за дари, сказав пустельник.

Тепер підемо по чудесну ростиу. Уважай лишень, мій сину, щобиє де не посов-гнувєся на стєжені. Підемо по при скалу а там бач в долині пропасть.»

Ішли мовчки, уважаючи під ноги. Петри-ка пустив старець на перед, щоб мати его на оці та вразі чого стати на поміч. По кількох хвилях минули пропасть і перед їх очами станула прєгарна долина. Докола скали вкриті смєреками З одної бурхала чиста вода, зливаючиєсь водоспа-дом в потічок, що журчів долиною. Сама долина, немов би хто косив, вкрита дрі-бною зеленою муравою, а тут і там пи-шались по ній розкішні сніжнобілі цвї-ти яких Петрик ніколи не видав (Д. б.)

Orzel biały...

Коли він скінчив, вчитель глянув по класі. Зір його спинився на Степанкові. По його очах пізнав він, що Степан-ко хоче говорити й закликать:

— Степан Горішний скаже нам! Степанко підвівся, поглянув по това-ришах, що цікавим зором усі гляділи на него, усміхнувєся до них і рівним і певним голосом почав:

Українська я дитина,
Українці батько й нєнька,
Вітчина моя Вкраїна,
Над все мені дороженька!
Золотий тризуб в синім полі
Се мое народне знамя,
Боронить нареду воли,
Під ним буде мое рамя!

Учитель зразу зробив великі очі, не-начєб не знав шо діяти! Та відтак розкри-чався!

— Що ти! Жарти собі строїш? Чи я такий вірш задав?

— Ні, та я тамтого не міг навчити-єся.

— Не міг, чому — кричав учитель, щораз червонїший, щораз лютїший — Чомуж Казік міг?

— Казік міг, бо він Поляк, а я не Поляк, я Українець —

— Тут нема Вкраїни, тут Польща — верещав учитель — і всі, хто тут живє, Поляки!

— Роман Тихий! — виликав учи-тель другого ученика.

Сей задрїжав і вєтав. Зразу не гово-рив ніщо, та глянувши на товаришів почав і собі:

Українська я дитина,
Українці батько нєнька —

— Що?! То й ти такий гадамака! — розкричався учитель аж пинвєся. — Я вас навчу!

(Далі буде).

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ,
КУЧМИ І ДУНЦЯ.

Маємо на складі ріжнородні товари, як: фазенда, армариньо — начине, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завсїгди лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de Kutchma & Dunetz.

Rua Visconde de Nacar — União da Victoria — Paraná.

12)

Кривава книга.

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.

(Дальше.)

Та попри це дальшим арештуванням і інтернуванням мимо заняття цілої Галичини Поляками немає кінця і якщо Поляки випустять декого в наслідок інтерпеляцій антантської місії на волю, то опісля інтернують, в двоє тільки других або цих самих. І так приміром дня 1. вересня 1919 арештовано і вивезено о. Пл. Карпінського з Острівця, М. Цегельського, Лопатинського, учительку Обуховську зі Стусова, дня 6. вересня 1919 о. Мохнацького з Теремовці, дня 10. вересня 1919, о. С. Дурбака, Блахатку, Каштана, Луцькова, о. Волянського з Острова, стар. радника суду Чернявського, проф. Чайківського, В. Витницького в Коломиї. Дальше інтерновано і засаджено у в'язниці полевого суду Д. О. І.: Священників о. Мохнацького, о. Волянського, о. Проця проф. Гдулю. В Чорткові сидить у в'язниці 100 Українців і 27 Жидів. У полевім суді у Львові сидять: о. М. Баричко, о. Прийма, о. Олійник, дня 20. вересня 1919 конфіновано вдруге Дра. В. Левицького і др., арештовано З. Олесківну, відпорушницю «Червоного Хреста» і умщено у в'язниці у Львові, в Самборі арештовано радника суду Щербатюка, тяжко хворого, управителя школи В. Сидельського, 80-літнього старця, др. Р. Скибинського (в Дембліні), проф. Т. Залеського і проф. Мариника (в Берестю), 200 Українців з бобрецького пов. і т. д.

Для упозорювання арештовань українського населення переводить польські військові команди, жандармерія і різного роду поліції під різкими покришками а часто і самі військові старшини й прості жовнярі, безастанні ревізії по українських домах і по українських інституціях. Ревізії ці переводженні в брутальний спосіб, дають Полякам нагоду до знущання секатур, наруг і зневаг. При ревізій конфіскується жертвам брутального насильства тасто найдорощі і найцінніші речі, необхідні до домашнього ужитку і то або зовсім явно під позором хвилевої ревізії, або потайки, себто дорогою найцікочимішою крадежі.

Такі ревізії відбуваються в многих українських домах, а найчастіше в ро-

них, які терплять під ярмом польських «пацифікаторів»:

1. У БАБИНІ (повіт Самбір), побили польські жовнярі Федя Товарницького, опісля витягнули його на дорогу, піднесли його до гори ногами і в цей спосіб далі знущалися над ним у звірський спосіб побиваючи ще прикладами крісів так, що він смертельно захворів. У тому самому зигнали старшини селян і хлопців до школи і там знущалися над ними, били їх та плювали їм в лице; з того села, а також зі самого Самбора забрали 18 селян як закладників. Не щадили навіть дітей. Наприм. сина С. Петрика били без причини по лиці.

2. В ВЕРЕЖАНАХ відбулися дня 6. вересня 1919 за дозволом староства і в присутності комісара, яко відпорушника староства, перші збори Українського Грожанського Комітету з цілю несення помочі жертвам війни. По зборах арештувала жандармерія всіх присутних (три четвертині арештованих становили пані), повела їх чвірками до команди жандармерії, там держала всіх около 3 години, а підтак видала їм карти з присудом, що вони всі є конфіновані.

3. У ВИКТОРОВІ (повіт Станиславів), побили польські мегіоністи дяка Миколу Самігу так, що пролежав тяжко хорий кілька тижнів.

4. У ВИПНИЦАХ (повіт Львів), арештували Поляки місцевого пароха о. Гірняка, звязали руки, ноги, кинули на віз і вивезли до в'язниці, а опісля інтернували.

(Далі буде.)

КАВА З ФАБРИКИ

S. JOÃO

— de —

ANTONIO CANDIDO CAVALIM
Iraty — C. № 21 — Paraná

Заждіть, а там дстанете каву найлучшої сорти, без демшук — ароматичного запаху та і таво, як в жаднім иншій склепі!

Позір України оселі Прудентовільської!

Заким маєте галк. іти в процес, або до суду то вступіть, т. порадіться п. В. Лопатюка. Всякі записи, розписи, рекременты, щоб они були добрі, устать бути добре зроблені. Зробити може найлучше, лиш свій чоловік. Тому ідіть, предлоіть своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре, тай і таво.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

**CONSULTORIO
CIRURGICO — MEDICO****Dr. José Mendes de Araújo**

Бувший славний асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить з великим успіхом слабости жіночі і дітей.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги жєнщин і дітей.

При ліченю недуг крови уживаєсь 914 i 603.

Ціни приступні. В заведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платиться від години.

GUARAPUAVA, Praça 7 de Setembro

**BEVAM AS CERVEJAS
da****ATLANTICA**CAIXA
POSTAL
246.TELEPHONE
454.

MARCA REGISTR

Atlantica Luzitana
Curitibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігнасу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демокрита, Портер. НАПИТКИ:

В. Кун і Син.
Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склеп при фабриці кап. флашкових, купую всякі продукти краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guajuvira

Paraná

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATICHCURITYBA r Barão do Rio Branco 19
с. р. 187.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципійо Іраті

Продаю товари різнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки різнородні. Скуповую герву. На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланцуски до годинників іт.д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odrecky

Antonio Rebouças

Paraná

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП

ВАСИЛЯ ВОЙТОВИЧА

у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші знаряди господарські — рільничі, як також різного рода матерій, від найданших до найдорозших: касеміри, чисто вовняні пали, готові убраня, коши, полотна, хустки, стяжки, капелюхи солом'яні нитки до шиття, вишивавя і ручних робіт, зимові шалі, перфума, перфумоване мило, скло, начинне кухонне, залізо, машини до шиття, порох, шріт, фуґети,

го роду поліції під ріжними повірками а часто і самі в'єськові старшини й про-сті жовнярі, безнастанні ревізії по ук-раїнських домах і по українських інсти-туціях. Ревізії ці переводженні в бру-тальні й епо-б, дають Полякам нагоду до знущання секатур, наруг і зневаг. При ревізіях конфіскується жертвам брутал-ного насильства часто найдорощі і най-цінніщі річи, необхідні до домашнього ужитку і то або зовсім явно під позор-ром хвилевої реквізиції, або потайки, себто дорогою найпідкомнійшої крадежі.

Такі реквізиції відбуваються в многих українських домах, а найчастійше в пу-бличних українських інституціях у Льво-ві і Черемислі, Станіславові, Тернополі і всіх прочих містах Східної Галичини, а також по селах по кільканайцять ра-зів в одній і тій самій хаті чи інститу-ції, без огляду на це, чи то приватне мешкання, чи наукові інституції, чи ін-тернат діточий або дівочий, школа або церков. І так прим. в Ставропігії у Львові, було 32 ревізій, в редакції часо-пису «Вперед» 35, в «Дністрі» 20 ітд. Це саме діється і по приватних домах.

Знущання над українським населенням переходить всякі можливі границі, так, що культурні народи не в силі навіть у-вити собі, щоби щось подібного могло ді-ятися в ХХ століттю, серед загального підняття демократичних свободолюбних влччів!

Для приміру, хочемо навести лише де-які факти цих безчисленних і безнастан-них знущань і мук тілесних та душев-

Iraty — С. № 21 — Paraná

Зайдіть, а там дстанете каву найлучшої сорти, без домішок — ароматичного запа-ху та і тано, як в жаднім иншій склепі!

Позір Українці оселі Прудентопільської!

Заким маєте гадку іти в процес, або до суду то вступіть, то порадьтеся п. В. Лопатюка, Всякі записи, розписи, рекременти, щоб они були добрі, усеять бути добре зроблені. Зро-бити може найлучше, лиш свій чоловік. Тому ідіть, предлоіть своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре, тай і тано.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛІС

Поручаємо наш ново-отворений склеп, в котрім мож набути всего — добре і тано. Маємо всякі матері, капелюхи, убраня готові, пали парасолі, як також всякого рода залізя.

Продаємо сі п, муку, каву в зернятах і мелену і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продається все танше, як у инших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і прочі продукта кольоніяльні.

Пам'ятайте, що вже раз треба поняти сей великий клич: «СВІЙ ДО СВОГО!»

З глибоким поважанем

Семчишин — Опушкевич & Спілка.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до рубаня дере-ва до палива, як і до залізниці і дорментів. Платня: від метра дерева по 1\$500 на міс-ци (у лісі); за дормента по 1\$600 так са-мо на місци. Знаряди робітничі привезти зі собою. Зголошуватись до Петра Нова-кого. Nova Galicia — Estado S-ta Catha-rina.

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

CURTYVA

Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні.

Посторонних слабих приймає на ліченє і побут у своїй клініці. Лічить луча-ми «Roentgena». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопо-вих, та всяких инших оглядин крови в слабостях внутренних.

Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українській шпитали в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям так мущинам, як і жєнщинам свої успішні лікарські услуги.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.

Prudentopolis

Paraná.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години пополудни в українській шпитали. (Безплатно для бідних).

Atlantica

Luzitana

Curitibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛЯНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлянтика, Люзитана, Гамбург-го, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атлянта, Більц, Вода Столова, Женжі-бре; ГАЗОЗИ: з Цитрини, Абакані, Мян-лин, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насіне ячменю за контрактом і продаємо вибиране насіне ячменю.

Сухі дріжджі Атлянтики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. М. Козловского.

Гавриіл Н. Шірес

КУРИТИБА

Площа Мунісіпал ч. 1—4

Скринка почтова ч. 74 — Телеф. ч. 172

Адрес телеграфічний: „Gabriel“

МАТЕРІІ — АРМАРИНЬОС.

Продаж гуртовна.

Одинока фірма, яка спроваджує то-вари впрост з першорядних фа-брик краєвих і заграничних.

Представитель фірми, М. Войтович, об-ізджає Парану, С. Катарину, Р. Гранде.

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП
ВАСИЛЯ ВОЙТОВИЧА
у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші знаря-ди господарські — рілвнічі, як також ріжного рода матерій, від найланших до найдорозших: касеміра, чисто вов-няні пали, готові убраня, коци, полот-тна, хустки, стязжки, капелюхи соломяні нитки до шитя, вишиваня і ручних ро-біт, зимові шалі, перфума, перфумова-не мило, скло, начинє кухонне, залізо, машини до шитя, порох, шріт, фугети, славна паста «фаворіта», шнурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завсїгди: хміль, олій до ф-рб, свічки стеаринові, а подостат-ком муки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина ку-курузяна і мандьокова, фасола, кавя палєва і зернятами, чай з Індій.

Скуповую на більшу скалю герву і инші продукта кольоніяльні.

Wasilio Woitowycz

Prudentopolis

Paraná

СКЛЕП
НИКИТИ ДОНЬКА
в місті Іраті

є значий усім, так в Іраті як і з подальших околиць зі свого великого склепу, який отворив еше в р. 1908 у великій мурованій домі враз з при-ютом для подорожуючих до Пруденто-поля і звідтам до Іраті. Кождий, хто заїде у його дім, знайде вигідну обслу-гу, як також зможе набути у склепі усе, що йому потрібне до ужитку до-машнього і рілвнічного.

Купую герву-мате і инші продуктв хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фі-ра до Прудентополя і кольні Іраті.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завсїгди заосмотрений в ріжнородні фазенди, Seccos e Molhados, залізя, начинє кухонне і прочі знаряди рілвнічі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і инші продукта кольоніяльні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH

Iraty

Адреса телеграфічна „Kozak“

Paraná